

СЕКЦІЯ 15.

ТЕХНОЛОГІЇ ЛЕГКОЇ ТА ДЕРЕВООБРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

Денисенко Наталія Сергіївна, здобувач вищої освіти гуманітарно-педагогічного факультету Хмельницький національний університет, Україна

Науковий керівник: Білик Вікторія Володимирівна, канд. пед. наук., старший викладач кафедри технологічної та професійної освіти і декоративного мистецтва Хмельницький національний університет, Україна

СТАН І ПРОБЛЕМИ ШВЕЙНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

Швейна промисловість займає одну із найважливіших галузей у загальній системі народного господарства країни після текстильної. Забезпечення населення України якісним одягом є впливовим чинником для підвищення ефективності виробництва, забезпеченості робочими місцями наявних трудових ресурсів, особливо жіночих. Так як, на підприємствах швейної галузі у виробництві зайняті переважно жінки.

Швейна галузь посідає друге місце у системі легкої промисловості за вартістю виробленої продукції. Підприємства швейної галузі розмішені майже на усій території країни, у кожному районному центрі. За даними попередніх років, українська швейна промисловість також активно працює на замовлення іноземних фірм, використовуючи дешеву робочу силу.

В сучасних умовах стан функціонування і розвиток швейних підприємств країни досить складний. Це зумовлено низкою проблем, характерних і для легкої промисловості загалом, таких як: висока частка імпортованих товарів, несприятливі умови для залучення інвестицій, недостатність фінансування науково-дослідних робіт в галузі, відсутність у значної частини підприємств ефективного управління тощо. Вирішення зазначених проблем потребує комплексного розв'язання з боку держави і самих підприємств.

За даними Державної служби статистики у січні-лютому 2020 року порівняно із відповідним періодом 2019 року індекс промислової продукції становив 101,2 %. У лютому проти січня 2020 року простежується позитивне значення індексу промислової продукції – 103,6%, а за січень-лютий 2020 р. – 101,2%, але це оманливий позитив на тлі різкого падіння галузевих обсягів виробництва за результатами перших двох місяців 2019 року (-12,4% у січні-лютому 2019 порівняно із відповідним періодом 2018 року).

Значний вплив на загальний результат легкої промисловості має виробництво одягу, що завжди мало найбільшу питому вагу в обсягах галузевої продукції. І тут теж невтішна статистика – поглиблення спадних трендів 2019 року, навіть частка реалізованої продукції (36,3%) вперше за тривалий час менша, ніж частка текстильної промисловості (38,3%) (рис.1). Так, за січень-лютий 2020 виробництво одягу скоротилося на 6,7% (-9,4% за 2019 рік), у т. ч. виробництво текстильного одягу зменшилося на 7,9% (-7,9 % за січень-лютий 2019 року).

Слід зазначити, що передусім, зменшуються обсяги виробництва легкої промисловості на внутрішній ринок, де вітчизняні виробники неконкурентні через невирішені питання з контрабандою, заниженням митної вартості готового імпорту, торгівлею без обліку і контролю, засиллям «секонд-хендом» та зниженням купівельної

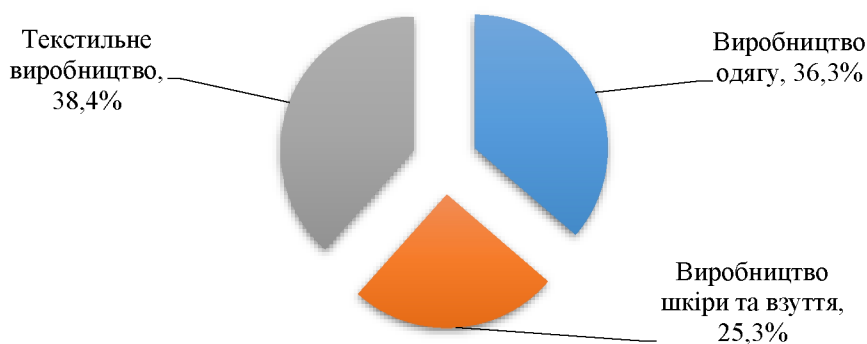

Рис. 1. Обсяги реалізованої продукції легкої промисловості у 2019 році

спроможності населення. Через таку ситуацію на вітчизняному ринку національні виробники змушені виконувати замовлення іноземних брендів. Про що свідчить висока експортоорієнтованість галузі та залежність від кон'юнктури світових ринків. Якщо раніше частка реалізованої продукції за межі країни становила у середньому 40-43%, то за січень-лютий 2020 року – 51,6%. При цьому у січні-лютому 2020 року обсяги експортованого одягу складають 59,9%, виробництво трикотажного та в'язаного одягу – 22% (рис.2).

Рис. 2. Галузева експортоорієнтованість продукції легкої промисловості в 2020 році

Швейна промисловість зорієнтована на споживача продукції, тому підприємства цієї галузі розміщені у великих населених пунктах. Найпотужнішими центрами швейної промисловості зазвичай є великі міста (Київ, Дніпро, Харків, Одеса, Львів, Чернівці, Запоріжжя), де зосереджено по кілька швейних фабрик зі значною кількістю працівників.

В Україні успішно працюють як великі, так і середні й малі швейні підприємства. Українські великі підприємства, як правило, працюють на експорт завдяки своїм зв'язкам із зарубіжними партнерами, які дають їм змогу одержувати великі замовлення і реалізовувати продукцію на західних ринках. За даними податкової служби, станом на 27

жовтня 2019 року, в Україні зареєстровано 10170 підприємств, але при цьому припинили свою діяльність – 3960.

Відповідно до запиту до Держстату України, Всеукраїнським галузево-аналітичним центром визначено 1000 найстаріших діючих підприємств серед 10 форм власності. За датою первинної реєстрації першою зареєстрованою компанією в Україні (від 20 грудня 1922 року) є ПРАТ «Швейна фабрика «Зорянка». На сьогоднішній день підприємству вже 98 років. Важливим є той факт, що компанія і зараз є одним з найбільш сучасних швейних підприємств в Україні та спеціалізується на виробництві жіночого та чоловічого, форменого та робочого верхнього одягу.

Одним із провідних швейних підприємств вітчизняної легкої промисловості є Чернівецька фабрика «Трембіта», де виготовляють чоловічі костюми високої якості. Ця фабрика має найсучасніші технології виготовлення одягу. Модні й якісні чоловічі костюми виготовляють також на Вінницькій фабриці «Володарка».

З 1981 року в Хмельницькому працює потужне виробниче об'єднання «Хмельницьклегпром», що спеціалізується на виготовленні чоловічого, жіночого та дитячого верхнього одягу. Інші потужні швейні підприємства України, що і сьогодні успішно працюють це «Грегори Арбер» (м. Одеса), «Балтська швейна фабрика» (м. Балта, Одеська обл.), «Тульчинська швейна фабрика» (Тульчин, Вінницька обл.), «Дана» (м. Київ), «Арніка» (м. Чернівці), «Троттола» (м. Львів), «Євро-стиль» (м. Полтава) тощо. Завдяки якісному пошиттю і демократичним цінам тканини, одяг вітчизняних товаровиробників активно завойовує популярність не тільки на внутрішньому, а й на міжнародному ринку.

Висновки. Хоча прослідковуються і негативні тенденції у галузі швейного виробництва, напрямками її розвитку є посилення захисту інтересів українських виробників, оптимізація структури великих і малих підприємств, розвиток власних брендів, енергоефективність та автоматизація виробництв, зменшення кількості посередників, мотивація персоналу.

Список використаних джерел:

1. Особливості роботи швейної промисловості України за схемою давальницької сировини [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.universum.kiev.ua/index.php/2009-09-18-12-57-46/2013-01-31-11-57-35/187-2014-12-17-11-32-29.html>
2. Українська асоціація підприємств легкої промисловості «Укрлегпром» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukrlegprom.org/ua/>
3. Рентабельність і смерть швейної промисловості України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://leg-prom.com.ua/ua/articles/rentabel-nost-i-smert-shvejnoj-promyshlennosti-ukrainy>
4. 100 найстаріших підприємств України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ukr-centr.com.ua/1-000-najstar-shih-p-dpri-mstv-ukra-ni>

Голова оргкомітету: Коренюк І.О.

Верстка: Білоус Т.В.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Ц 75 Цифровізація науки та сучасні тренди її розвитку: матеріали I міжнародної студентської наукової конференції (Т. 1), 26 березня, 2021 рік. Дніпро, Україна: Молодіжна наукова ліга.

ISBN 978-617-7991-92-1

DOI 10.36074/liga-26.03.2021

Викладено матеріали учасників міжнародної мультидисциплінарної наукової конференції «Цифровізація науки та сучасні тренди її розвитку», яка відбулася у місті Дніпро 26 березня 2021 року.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою «УкрІНТЕІ» в базі даних науково-технічних заходів України та інформаційному бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (Посвідчення № 52 від 18.01.2021).

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0).

Всі роботи збірника, що містять DOI індексуються в Google Scholar, ORCID, CrossRef та OUCI (Український індекс наукового цитування).

УДК 001 (08)

ISBN 978-617-7991-92-1

© Колектив учасників конференції, 2021

© Молодіжна наукова ліга, 2021